Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Gramatyka opisowa języka polskiego II - wykład, PG_00189599		
Kierunek studiów	Slawistyka (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	egzamin
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Studiów Klasycznych i Slawistyki -> Zakład Slawistyki i Studiów Bałkańskich		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Artur Bracki, prof. UG	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr hab. Dušan-Vladislav Paždjerski	

Formy zajęć

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy

Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	18.0	50

Cel przedmiotu	Przybliżenie studentom systemu gramatycznego języka polskiego, metod opisu zjawisk. Zapoznanie z polską terminologią, podstawowymi pracami i badaczami.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[SLAWL3_U07] Posiada umiejętność przygotowania prac pisemnych w języku polskim lub języku obcym w ramach językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz nauk o kulturze i religii w oparciu o różne pojęcia teoretyczne i bogate źródła.	Student posiada umiejętność sporządzania prac pisemnych (K_U07).	[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[SLAWL3_W04] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metody badań i analizy językoznawczej w odniesieniu do języków południowosłowiańskich.	Student zna metodologię specjalistycznych badań kierunkowych (K_W04).	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[SLAWL3_W01] W zaawansowanym stopniu zna fakty, teorie i metody z zakresu literaturoznawstwa, językoznawstwa oraz nauk o kulturze i religii zorientowane na komunikację w języku polskim, w jednym z języków południowosłowiańskich (serbskim lub chorwackim) oraz języku wschodniosłowiańskim (rosyjskim lub ukraińskim).	Student: - posiada wiedzę na temat miejsca gramatyki opisowej języka polskiego w studiach humanistycznych (K_W01), - potrafi znaleźć w różnego typu źródłach wiadomości na temat istoty gramatyki opisowej języka polskiego (K_U01); - potrafi wskazać metodologie badawcze (K_U01); - potrafi posegregować zebrane materiały i przygotować krótką ich prezentację (K_U01).	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[SLAWL3_U01] Potrafi wyszukiwać, analizować i krytycznie oceniać teksty kultury oraz zjawiska społeczne z obszaru Słowiańszczyzny Południowej, odnosząc je do uniwersalnych dylematów moralnych i egzystencjalnych	Student potrafi znaleźć w różnego typu źródłach wiadomości na temat istoty gramatyki opisowej języka polskiego(K_U01).	[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[SLAWL3_K01] Jest świadomy stopnia osiągniętej wiedzy na temat Europy Południowo-Wschodniej oraz jej języków, a także potrafi tę wiedzę krytycznie ocenić.	Student: - podejmuje samodzielne próby badawcze zagadnień związanych z problematyką zajęć (K_K03); - rozumie potrzebę wiedzy z zakresu przedmiotu i umie wykorzystać ja dla własnych badań i porównań z gramatyką opisową języków kierunkowych (K_K04).	[SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[SLAWL3_K04] Jest gotów do aktywnego promowania dialogu międzykulturowego i postawy tolerancji w obliczu konfliktów i dylematów cywilizacyjnych, kierując się zasadami etyki zawodowej.	Student posiada wiedzę na temat miejsca gramatyki opisowej języka polskiego w studiach humanistycznych (K_W01).	[SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu

Treści programowe w semestrze 2:

- Wprowadzenie do słowotwórstwa struktura wyrazu motywowanego; pojęcie podstawy słowotwórczej, formantów (sufiksów i prefiksów). Derywacja słowotwórcza; pojęcie typu słowotwórczego, kategorii słowotwórczej, produktywności (8 godzin).
- Problemy fleksji fleksja a słowotwórstwo; pojęcie kategorii gramatycznej; deklinacja rzeczownika, przymiotnika, zaimka; kategorie morfologiczne liczebnika; problemy koniugacji polskiej; status imiesłowów (5 godzin).
- Nauka o zdaniu podstawy analizy składniowej. Zdanie, wypowiedzenie, tekst. Zdanie pojedyncze i zdanie złożone. Paratataksa a hipotaksa Stosunki między nadawca a treścią zdania. Stosunki miedzy zdaniami. Wewnętrzna budowa tekstu (8 godzin).
- Stylistyka języka polskiego (styl naukowy, potoczny, artystyczny) (4 godziny).
- Semantyka. Wyraz w komunikacie i poza nim. Puste i pełne pola semantyczne. Wypełnianie pustych pól semantycznych. Frazeologia i derywacja frazeologiczna Słowniki frazeologiczne języka polskiego (5 godzin).

Wymagania wstępne i dodatkowe

Zaliczenie semestru 1.

<table>
<tr><td>Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się</td><td colspan="2"><table>
<tr><th>Sposób oceniania (składowe)</th><th>Próg zaliczeniowy</th><th>Składowa oceny końcowej</th></tr>
<tr><td>Udział w dyskusji podczas zajęć</td><td>60.0%</td><td>5.0%</td></tr>
<tr><td>Po drugim semestrze student uzyskuje ocenę na podstawie wyników egzaminów cząstkowych po każdej części (dziale gramatyki). Ocena ostateczna jest średnią z egzaminów pisemnych cząstkowych .</td><td>51.0%</td><td>95.0%</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td rowspan="3">Zalecana lista lektur</td><td>Podstawowa lista lektur</td><td>
• Piotr Bąk P., Gramatyka języka polskiego. Zarys popularny, Warszawa 1977.
• Witold Doroszewski, Bronisław Wieczorkiewicz., Gramatyka opisowa języka polskiego z ćwiczeniami, t. 1-2, Warszawa 1961 (i późniejsze).
• Leokadia Dukiewicz, Irena Sawicka, Gramatyka współczesnego języka polskiego. Fonetyka i fonologia, Kraków 1995.
• Gramatyka współczesnego języka polskiego, pod red. R. Grzegorczykowej, R. Laskowskiego, H. Wróbla, cz.1 2, Warszawa 1998.
• Renata Grzegorczykowa, Wprowadzenie do semantyki językoznawczej. Nowe wydanie, Warszawa 2011.
• Renata Grzegorczykowa, Wykłady z polskiej składni, Warszawa 1998.
• Zenon Klemensiewicz Z., Podstawowe wiadomości z gramatyki języka polskiego, Warszawa 2001 (i inne).
• Alicja Nagórko, Zarys gramatyki polskiej, Warszawa 2007.
• Nauka o języku dla polonistów, pod red. S. Dubisza, Warszawa 1998 (i późniejsze).
• Zygmunt Saloni, Marek Świdziński, Składnia współczesnego języka polskiego, Warszawa 1998.
• Stanisław Szober, Gramatyka języka polskiego, Warszawa 1959 (i późniejsze).
• Ryszard Tokarski, Słownictwo, Warszawa 1971.

studiowana samodzielnie przez studenta:

• Antoni Furdal, Językoznawstwo otwarte, Opole 1970 i następne).
• Encyklopedia języka polskiego, wyd. III, red. S. Urbańczyk i M. Kucała, Wrocław 2000.
• Józef Wierzchowski, Leksykalno-frazeologiczna struktura języka, Wrocław 1990.
• Marek Wiśniewski, Zarys fonetyki i fonologii współczesnego języka polskiego. (Skrypt dla studentów filologii polskiej), Toruń 1995.
• Urszula Żydek-Bednarczuk, Wprowadzenie do lingwistycznej analizy tekstu, Kraków 2005.
</td></tr>
<tr><td>Uzupełniająca lista lektur</td><td>Encyklopedia językoznawstwa ogólnego, wyd. II, red. K. Polański, Wrocław 1999.
Encyklopedia kultury polskiej XX wieku (wybrane tematy, hasła, artykuły), szczególnie tom 2. Współczesny język polski, red. J. Bartmiński.
Nikita I. Tołstoj, Język a kultura, Etnolingwistyka, t.5.
Tadeusz Zgółka, Język, kompetencja, gramatyka. Studium metodologii lingwistyki, Warszawa 1980.</td></tr>
<tr><td>Adresy eZasobów</td><td></td></tr>
<tr><td>Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td>Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu</td><td colspan="2">Nie dotyczy</td></tr>
</table>

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.